

НАПОМЕНЕ
УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА 2008. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

Страна

Напомене уз финансијске извештаје

3 - 40

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРЕДУЗЕЋУ

П.С.Телефонија А.Д., Београд (у даљем тексту “Предузеће”) је основано 1954. године, под именом “Београдска задруга ТТ механичара”. Основна делатност предузећа тада је била одржавање и монтажа аутоматских телефонских уређаја по сопственим пројектима и реконструисање старих ТТ уређаја. У току 1960 године ТТ Задруга мења назив Телефонија - Предузеће за одржавање, ремонт, монтажу и израду свих ТТ уређаја инсталација и акумулатора.

Од 1995. године када је добијено решење Републичке Дирекције за процену вредности капитала, предузеће улази у процес власничке трансформације. Предузеће је од деоничарског друштва (1998. године), преко I и II круга својинске трансформације окончало процес приватизације 2006. године, и од тада је АД “Телефонија” 100% акционарско друштво.

Основна делатност Предузећа су телекомуникације, груби грађевински радови и специфични радови нискоградње, остали инсталациони радови, остали грађевински радови укључујући и специјализоване радове и остала трговина на велико.

У 2008. години предузеће мења назив у П.С.“Телефонија” А.Д., Београд.

Порески број Предузећа је 100002845, док је матични број Предузећа 7018509. Шифра делатности Предузећа је 45210.

Седиште Предузећа је у Београду, улица Кумодрашка 241. На дан 31. Децембра 2008. Године Предузеће је имало 237 запослених радника.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС бр. 46 од 2. Јуна 2006. Године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународни рачуноводствени стандарди (“МРС”), односно Међународни стандарди финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Решењем Министра финансија Републике Србије (број 011-00-738-2003-01, од 30. Децембра 2003. Године) утврђени су и објављени Оквир и МРС који су били у примени на дан 31. Децембра 2002. Године и на коме се заснивају и претходни и Закон о рачуноводству и ревизији из 2006. Године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Промене у МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), након напред наведеног датума, су званично усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”), о објављивању Међународних стандарда финансијског извештавања (бр 401-00-11/2008-16) и објављени у Гласнику РС бр. 16 од 12. Фебруара 2008. Године. Министарство је такође утврдило (Решењем бр 401-00-1456/2008- 16) и објавило за примену у Гласнику РС бр. 116 од 17. Децембра 2008. Године превод измена МРС 39: Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање и МСФИ 7: Финансијски инструменти: Обелодањивање.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја нису била преведена сва тумачења које се примењују на финансијске извештаје за 2008. Годину. Поред тога није извршено усаглашавање (са званично објављеним стандардима и тумачењима) односно промена званичних образаца финансијских извештаја, Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица (“Правилник”) и осталих подзаконских аката. Тумачења која су у примени за рачуноводствене периоде који почињу 1. Јануара 2008. Године и касније, а која нису била званично преведена и усвојена од стране Министарства, обелодањена су у напомени 2.2.

Поред тога, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у следећем:

- учешће запослених у добити, у складу са мишљењем Министарства евидентира као смањење нераспоређеног добитка а не терет резултата периода како се то захтева по МРС 19, “Примања запослених”;
- у складу са изменама и допунама Правилника (Службени гласник РС бр. 09 од 7. Фебруара 2009. Године), код састављања годишњег финансијског извештаја за 2008. Годину правна лица и предузетници могу одлучити да ефекте обрачунатих курсних разлика и уговорене валутне клаузуле по основу потраживања и обавеза у инострану валуту не исказују у приходима, односно расходима текућег периода. У наведеном случају нето ефекат обрачунатих курсних разлика исказује се у оквиру осталих активних/пасивних временских разграничења. Сразмерни износ разграничених курсних разлика преноси се на рачуне негативне, односно позитивне курсне разлике на дан доспећа обавезе, односно потраживања по основу којих су обрачунате. Наведени рачуноводствени третман одступа од захтева МРС 21 “Ефекти промена девизних курсева”.
- Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 114 од 22. Децембра 2006. Године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављени у сагласности са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

Финансијски извештаји укључују само потраживања, обавезе, резултате пословања, промене на капиталу и новчане токове Предузећа без укључивања зависних правних лица. Улагања у зависна предузећа су исказана у овим финансијским извештајима по методу набавне вредности. Боље разумевање финансијског положаја Предузећа се може добити увидом у консолидоване финансијске извештаје, које је у складу са Законом о рачуноводству и ревизији (Службени лист РС број 46 од 2. Јуна 2006. Године), Предузеће обавезно да састави и да исте достави Центру за бонитет Народне банке Србије до краја априла 2009. Године.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Тумачења која су у примени а нису званично преведена и усвојена

На дан објављивања ових финансијских извештаја следећа тумачења нису званично била преведена и усвојена од стране Министарства.

- IFRIC 13- Програм лојалности клијентима (у примени од 1. Јула 2008. Године);
- IFRIC 14 – MPC 19 – Ограничења дефинисаних примања, минимални захтеви и њихова интеракција (у примени од 1. Јануара 2008. Године);
- IFRIC 16 – Заштита од ризика нето инвестиција у страну пословање (у примени од 1. Октобра 2008. Године).

2.3. Стандарди и интерпретације који су издате али који нису још увек у примени

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи нови стандарди и њихове измене и тумачења су објављени, али не још у употреби за финансијску годину која почиње 1. Јануара 2008. Године:

- MPC 1 – Презентација финансијских извештаја (у примени од 1. Јануара 2009. Године);
- MPC 23 – Трошкови задуживања (у примени од 1. Јануара 2009. Године);
- МСФИ 8 – Пословни сегменти (у примени од 1. Јануара 2009. Године);
- МСФИ 3 – Пословне комбинације и MPC 27 – Консолидовани и појединачни финансијски извештаји (у примени од 1. Јула 2009. Године);
- Допуна МСФИ 2 – Плаћање на бази акција – Услови стицања права и поништења (у примени од 1. Јануара 2009. Године);
- Допуна MPC 32 – Финансијски инструменти: презентација и MPC 1 – Презентација финансијских извештаја (у примени од 1. Јануара 2009. Године)
- Допуна MPC 39 – Финансијски инструменти: признавање и мерење (у примени од 1. Јула 2009. Године);
- Допуна МСФИ 1 – Права примена међународних стандарда финансијског извештавања и MPC 27 – Консолидовани и појединачни финансијски извештаји (у примени од 1. Јануара 2009. Године);
- Побољшани Међународни рачуноводствени стандарди 2008. (у примени од 1. Јануара 2009. Године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Стандарди и интерпретације који су издате али који нису још увек у примени

- IFRIC 15 – Уговори о изградњи стамбених и пословних објеката (у примени од 1. јануара 2009. године);
- Побољшани МСФИ 1 – Права примена међународних стандарда финансијског извештавања (у примени од 1. јула 2009. године);
- IFRIC 17 – Расподела немонетарних средстава власницима (у примени од 1. јула 2009);
- IFRIC 18 – Трансфер имовине од стране купца (у примени од 1. јула 2009.).

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Приходи су исказани по фактурној вредности умањеној за дате попусте, повраћај производа и порез на додату вредност. Приходи су признати у тренутку када се роба испоручи, односно када сви ризици по основу испоручених готових производа или робе пређу на купца. Приходи од услуга су признати када је услуга извршена. За услуге које се врше у дужем периоду приходи су признати сразмерно довршености посла.

Приходи и расходи по основу камата обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода применом уговорених каматних стопа. Приходи по основу камате укључују и приходе од затезних камата на закаснела плаћања обрачунатих применом прописане стопе затезне камате.

Камате на кредите за набавку некретнина, постројења и опреме књижени су на терет расхода у периоду на који се односе.

Расходи су такође обрачунати по начелу узрочности прихода и расхода.

Трошкови одржавања и оправки основних средстава покривени су из прихода обрачунског периода у коме су настали.

3.2. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан пословне промене. Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан 31. Децембра 2008 године.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

На дан 31. Децембра 2008 укњижени су ефекти уговорених валутних клаузула за потраживања и обавезе у динарима по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан 31. Децембра 2008.године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3 Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Предузеће је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Предузеће је на основу одредби Закона о раду у обавези да исплати запосленима отпремнине, при престанку радног односа ради коришћења права на пензију, у висини три просечне зараде исплаћене у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Поред тога, Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у Предузећу. Руководство Предузећа сматра да наведена резервисања немају материјално значајан утицај на финансијске извештаје Предузећа и због тога није евидентирало резервисања по овом основу у финансијским извештајима.

3.4. Порези и доприноси

3.4.1. Порез на добит

Текући порез на добит

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит предузећа важећим у Републици Србији.

Порез на добит у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

3.5. Некретнине и опрема

Почетно мерење некретнина и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности или цени коштања. Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Након почетног признавања некретнине се исказују по ревалоризованом износу, који изражава њихову поштenu вредност на дан ревалоризације, умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправки вредности по основу губитка због обезвређења. Ревалоризација се врши само када се поштена вредност ревалоризованог средства знатно разликује од његове исказане вредности.

Добици или губици који проистекну из расходања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.5.1. Амортизација

Амортизација некретнина опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

Грађевински објекти	1,8 – 5%
Компјутерска опрема	20%
Остала опрема	10 – 25%

Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради утврђивања оне амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања на основу преосталог века њиховог коришћења.

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на концесије, патенте, лиценце и софтвер који се исказују по набавној вредности умањеној за амортизацију. Нематеријална улагања се отписују пропорционалним методом у периоду од минимум пет година или до дана истека лиценце.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају учешћа у капиталу повезаних правних лица, пословних банака и других правних лица исказана по методу набавне вредности која се умањује за обезвређења на основу процене руководства ради свођења на њихову надокнадиву вредност. Поред претходно наведеног, дугорочни финансијски пласмани укључују и потраживања од запослених по основу дугорочно датих зајмова запосленима по основу становања. Ови зајмови се исказују по номиналној вредности.

3.8. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности која је нижа. Нето очекивана продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Вредност залиха материјала и резервних делова се утврђује на основу метода просечне набавне цене. Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.

Вредност недовршене производње и готових производа укључује све директне трошкове производње као и аликвотни део трошкова погонске режије.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето очекивану продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

Стална средства намењена продаји

Стална средства намењена продаји односе се на оптичке и гасне мреже и пословну зграду у Церској улици у Београду. Оптичке и гасне мреже су исказана по цени коштања која одговара вредности изведених радова Предузећа, док је пословна зграда исказана по цени коштања, која одговара нето садашњој вредности.

3.9. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Предузећа, од момента када Предузеће постане уговорним одредбама везано за инструмент.

Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су некамотоносна и приказана су по њиховој номиналној вредности, умањеној за исправке вредности ненаплативих потраживања.

Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби.

Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора, која кореспондира ефективної каматної стопи.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима се процењују по вредности примљених средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3.10. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених.

Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене књиговодствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима уколико измена утиче на текући и будуће периоде.

Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнина, постројења и опреме и нематеријална улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

Одложена пореска средства

Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

Исправка вредности потраживања

Исправка вредности за сумњива и спорна потраживања, врши се на основу процењених губитака услед немогућности купца да испуни неопходне обавезе. Наша процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извештајима.

Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Предузеће примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3.10. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

Фер вредност (наставак)

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Предузећа врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

4. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од продаје робе		
- Домаће тржиште	152,034	167,307
- Инострано тржиште	58	1,115
Приходи од продаје производа и услуга		
- Домаће тржиште	1,288,476	952,741
- Инострано тржиште	10,482	9,789
	<u>1,451,050</u>	<u>1,130,952</u>

5. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од активирања робе	276	4,376
Приходи од активирања сопствених учинака	114,217	39,772
	<u>114,493</u>	<u>44,148</u>

Приходи од активирања сопствених учинака у износу од 114,217 хиљада динара се односе на изградњу гасне и оптичке мреже у Старом и Новом Жеднику.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

6. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови материјала за израду	345,696	245,801
Трошкови режијског материјала	5,181	5,787
Трошкови горива и енергије	24,420	20,957
	<u>375,297</u>	<u>272,545</u>

Од укупних трошкова материјала за израду, 342,191 хиљада динара се односи на утрошене каблове и цеви.

7. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови зарада и накнада зарада	166,347	148,692
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	29,040	25,321
Трошкови накнада по основу уговора	8,595	9,883
Трошкови привремених и повремених послова	11,625	8,106
Накнаде члановима УО и НО	3,889	2,798
Трошкови службених путовања	26,407	30,856
Трошкови смештаја и исхране на терену	691	1,781
Трошкови превоза на радно место и са радног места	6,472	5,318
Остали лични расходи и накнаде	1,875	4,315
	<u>254,941</u>	<u>237,070</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови услуга на изради учинака – подизвођачи	186,135	175,750
Трошкови транспортних услуга	12,618	12,474
Трошкови услуга одржавања	8,777	10,917
Трошкови закупнина	17,737	9,353
Трошкови сајмова	1,520	2,721
Трошкови рекламе и пропаганде	9,976	21,134
Трошкови осталих услуга	15,070	8,278
Трошкови непроизводних услуга	244,405	100,532
Трошкови репрезентације	10,378	14,712
Трошкови премија осигурања	4,501	4,295
Трошкови платног промета у земљи	11,540	14,481
Чланарине	704	494
Трошкови пореза и доприноса	18,896	3,165
Нематеријални трошкови	5,721	6,058
	<u>547,978</u>	<u>384,364</u>

Од укупних трошкова непроизводних услуга, 228,570 хиљада динара се односи на pre paid и post paid мобилне телефонске услуге, које се плаћају Телекому и Теленору.

9. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од камата	3,921	6,845
Позитивне курсне разлике	16,498	7,732
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	21,442	16,524
Приходи од учешћа у добити зависних правних лица и заједничких улагања	12,915	617
Остали финансијски приходи	9,512	7,684
	<u>64,288</u>	<u>39,402</u>

10. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Расходи камата	74,299	56,801
Негативне курсне разлике	54,836	8,175
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	69,752	8,177
Остали финансијски расходи	2,318	1,197
	<u>201,205</u>	<u>74,350</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

11. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од продаје опреме	341	156
Вишкови материјала и робе	1	87
Наплаћена отписана потраживања	60	336
Приходи од смањења обавеза	2,673	1,835
Остали непоменути приходи	2,437	2,592
	<u>5,512</u>	<u>5,006</u>

12. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Губици по основу расхода и продаје	1,510	1,325
Мањкови	1,315	118
Расходи по основу директног отписа	2,765	1,008
Остали непоменути расходи	11,178	8,948
Отпис осталих обртних средстава	11,838	498
	<u>28,606</u>	<u>11,897</u>

13. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Порески расход периода	(8,942)	(4,528)
Одложени порески расходи	-	(1,286)
Одложени порески приходи периода	32,345	-
	<u>23,403</u>	<u>(5,814)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

13. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

б) Одложена пореска средства и обавезе

Одложене пореске обавезе у износу од 35,987 хиљада динара на дан 31. децембра 2008. године у потпуности се односе на привремене разлике по основу некретнина, опреме и нематеријалних улагања.

в) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2008.	2007.
Нето добитак пре опорезивања	59,095	57,338
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	5,909	5,734
Порески ефекат по основу признатих трошкова амортизације	2,777	3,255
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	984	67
Порески кредити по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	(728)	(4,528)
Порески расход периода	8,942	4,528
Одложени порески приходи периода	(32,345)	-
Одложени порески расходи периода	-	1,286
Укупан порески (приход)/ расход периода	(23,403)	5,814
Ефективна пореска стопа	10,84%	10,14 %

14. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	2008.	2007.
Нето добитак	82,498	57,338
Просечан пондерисани број акција	515,684	225,598
Основна зарада по акцији (у динарима)	159.97	254.42

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

15. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара						
	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Остала основна средства	Некретнице, постројења и опрема у припреми	Укупно некретнице и опрема	Нематери- јална улагања
Набавна вредност							
Стање на дан 1. јануара 2007. године	-	708,699	238,334	298	22,623	969,954	34,994
Набавке у току године	-	158,031	-	-	155,323	313,354	6,319
Преноси	-	96,595	37,930	-	(134,525)	-	-
Ревалоризација	-	266,250	87,086	-	-	353,336	-
Отуђења и расхоловање	-	(81,604)	(13,515)	(257)	-	(95,376)	(9,651)
	-	1,147,971	349,835	41	43,421	1,541,268	31,662
Стање на дан 1. јануара 2008. године	-	1,147,971	349,835	41	43,421	1,541,268	31,662
Набавке у току године	178	93,785	11,907	-	252,443	358,313	2,748
Преноси	-	(458,373)	(87,086)	-	(113,929)	(659,388)	-
Ревалоризација	-	52,524	-	-	-	52,524	-
Отуђења и расхоловање	-	-	(72,205)	-	(13,581)	(85,786)	(3,245)
	178	835,907	202,451	41	168,354	1,206,931	31,165
Исправка вредности							
Стање на дан 1. јануара 2007. године	-	2,879	93,023	-	-	95,902	8,525
Амортизација	-	13,058	36,768	-	-	49,826	3,483
Отуђења и расхоловање	-	(3,646)	(10,707)	-	-	(14,353)	-
Крајње стање 31. децембра 2007.	-	12,291	119,084	-	-	131,375	12,007
Стање на дан 1. јануара 2008. године	-	12,291	119,084	-	-	131,375	12,007
Амортизација	-	16,474	29,578	-	-	46,052	3,776
Отуђења и расхоловање	-	(3,451)	(31,696)	-	-	(35,147)	(842)
Крајње стање 31. децембра 2008.	-	25,314	116,966	-	-	142,280	14,941
Садашња вредност на дан							
31. децембар 2007. године		1,135,680	230,751	41	43,421	1,409,893	19,655
31. децембар 2008. године	178	810,593	85,485	41	168,354	1,064,651	16,224

Део зграде у улици Кумодрашка 241 је под хипотеком у вредности гаранције за одобрени ино кредит у износу од 5,405,000 ЕУР код Raiffaisen Банке, којима се обезбеђује уредна отплата кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

16. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	% учешћа	У хиљадама динара	
		31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Учешћа у капиталу других правних лица			
Привредна банка А.Д., Београд	0,13397	11,501	11,267
Агробанка А.Д., Београд	0,09160	15,192	15,192
Минус: Исправка вредности		(23,603)	(6,906)
		3,090	19,553
Учешћа у капиталу зависних правних лица			
Телефонија д.о.о., Брчко	100	75	75
БеотелНет-ИСП д.о.о	100	309,761	180,881
НСпоинтНЕТ д.о.о	100	-	43
Гастел д.о.о	100	323,036	42
МТ гастел	100	8,916	-
ВИ Гастел	55	4,742	-
		646,530	181,041
		649,620	200,594

17. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Удружена новчана средства заједничке потрошње	290	290
Дугорочно дати кредити запосленима	15,661	16,276
	15,951	16,566

18. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Материјал	165,219	115,727
Готови производи	1,719	2,724
Роба	24,856	18,872
Потраживања за дате авансе	17,430	29,844
Исправка вредности датих аванса	(4,814)	(6,424)
	204,410	160,743

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

18.1. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Стална средства намењена продаји	247,875	-
	<u>247,875</u>	<u>-</u>

Стална средства намењена продаји се односе на оптичке мреже у Бајмоку, Чантавиру, Старом Жеднику и Новом Жеднику у вредности од 87,190 хиљада динара, гасне мреже у Старом Жеднику и Новом Жеднику у вредности од 82,728 хиљада динара. Оптичке и гасне мреже су резултат инвестиционих улагања Предузећа. Поред тога, у оквиру сталних средстава намењених продаји евидентирана је и зграда у Церској у вредности од 77,957 хиљада динара.

19. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Потраживања од купаца-зависна предузећа	28,257	30,260
Потраживања од купаца у земљи	485,740	543,124
Потраживања од купаца у иностранству	5,101	18,554
Остала потраживања из специфичних послова	-	4
Потраживања од запослених	1,386	1,196
Потраживања од државних органа и организација	2,061	2,450
Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	118	118
Остала потраживања	2,661	1,090
	<u>525,324</u>	<u>596,796</u>
Минус: исправка вредности	(17,734)	(17,768)
Потраживања – нето	<u>507,590</u>	<u>579,028</u>

20. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Краткорочни кредити у земљи	130	95
	<u>130</u>	<u>95</u>

21. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар	31. децембар

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

	2008.	2007.
Текући рачуни	21,615	15,590
Благајна	44	7
Девизни рачуни	426	226
Девизна благајна	1	-
Остала новчана средства	2,816	5,796
	<u>24,902</u>	<u>21,619</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

22. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Порез на додату вредност	4,819	5,058
Активна временска разграничења	514	974
	<u>5,333</u>	<u>6,032</u>

23. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Акцијски капитал	550,236	420,655
Остали основни капитал	3,857	3,857
	<u>554,093</u>	<u>424,512</u>

Број акција и проценат учешћа

	2008.	31. децембар 2007.	У 2008 %
Бранимир Бошковић	63,356	47,690	10,94
Здравковић Љиљана	62,422	47,546	10,78
ЗБ Инвест д.о.о	56,817	39,436	9,81
Акц.Бен.Фин.Мак.Им.Финаста	30,086	23,819	5,19
Бојан Јоцић	27,065	20,691	4,67
Драган Килибарда	25,776	24,229	4,45
Небојша Симовић	19,078	15,044	3,29
Радивоје Милићевић	15,055	14,009	2,60
Милан Николић	13,206	10,096	2,28
Делта Генерали осигурање а.д.	12,579	9,617	2,17
Остала правна и физичка лица	253,755	187,929	43,82
	<u>579,195</u>	<u>440,106</u>	<u>100,00</u>

Номинална вредност једне акције је 950 динара.

24. РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Емисиона премија	-	14,683
Законске резерве	2,155	2,155
Статутарне и друге резерве	3,125	3,125
	<u>5,280</u>	<u>19,963</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

25. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Нераспоређени добитак	435,835	135,384
	<u>435,835</u>	<u>135,384</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

26. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Дугорочни кредити	481,345	391,263
Обавезе према запосленима-заједничко финансирање	13,726	12,765
Остале дугорочне обавезе	5,292	5,209
Остале дугорочне обавезе према зависним предузећима	4,661	-
Обавезе за лизинг	4,709	14,931
	<u>509,733</u>	<u>424,168</u>

У наредној табели приказана је структура дугорочних кредита и износ текућих доспећа.

Дугорочни кредити у земљи	Страна валута	У хиљадама динара		Намена кредита
		31. децембар 2008.	31. децембар 2007.	
Raiffeisenbank ad Beograd	EUR	57,989	20,602	Кредитни оквир за финансирање пословања
OTP banka	EUR	221,503	-	Финансирање пројекта гасификације Финансирање уговореног посла закљученог са предузећем Телеком Србија АД
UniCredit bank	CHF	-	58,750	
Дугорочни кредити у иностранству				
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	57,242	65,253	Инвестициони кредит-изградња пословниог објекта АД Телефонија
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	82,632	92,132	Инвестициони кредит-изградња пословниог објекта АД Телефонија
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	-	47,146	Инвестициони кредит-изградња пословниог објекта АД Телефонија
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	-	23,771	Инвестициони кредит-изградња пословниог објекта АД Телефонија
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	-	59,427	Финансирање увоза опреме од предузећа Кеумиле ГмбХ
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	-	39,618	Финансирање пројекта гасификације
RI Eastern European Finance B.V.	EUR	177,202	-	Рефинансирање
Eurobank EFG	EUR	14,498	21,610	Финансирање уговореног посла закљученог са предузећем Телеком Србија
Укупно		611,066	428,309	
Део дугорочних кредита – доспеће до 1 год.		<u>(129,721)</u>	<u>(37,046)</u>	
Нето обавеза по дугорочним кредитима		<u>481,345</u>	<u>391,263</u>	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

26. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Доспеће обавеза по основу кредита на дан 31. децембра 2008. године је приказано у наредној табели:

	У хиљадама динара 31. децембар 2008. Главница
До 1 године – 2009.	129,721
Од 1 до 2 године – 2010.	130,164
Од 2 до 3 године – 2011.	122,733
Од 3 до 4 године – 2012.	127,216
Од 4 до 5 година – 2013.	101,232
	<u>611,066</u>

Упоредни подаци обавеза по основу лизинга на дан 31. децембра 2008. године су приказани у наредној табели:

	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе за лизинг		
HYPO-ALPE-ADRIA-LEASING DOO	13,268	20,555
RAIFFEISEN LEASING DOO	1,020	2,276
Укупно	<u>14,288</u>	<u>22,831</u>
Део обавеза за лизинг који доспева до 1 год	(9,579)	(7,900)
	<u>4,709</u>	<u>14,931</u>

Садашња вредност минималних рата лизинга на дан 31. децембра 2008. године је приказана у наредној табели:

	Збир минималних рата лизинга		Садашња вредност минималних рата лизинга	
	31. децембар 2008	31. децембар 2007	31. децембар 2008	31. децембар 2007
<i>Доспева за плаћање:</i>				
До једне године	10,293	9,331	9,579	7,900
Од једне године до четири/две године	4,977	15,913	4,709	14,931
Минус будући трошкови финансирања	(982)	(2,413)	-	-
Садашња вредност минималних рата лизинга	<u>14,288</u>	<u>22,831</u>	<u>14,288</u>	<u>22,831</u>
Укључено у финансијске извештаје као:				
Краткорочне финансијске обавезе (напомена 27)			9,579	7,900
Остале дугорочне обавезе (напомена 26)			4,709	14,931
			<u>14,288</u>	<u>22,831</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

27. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

На позицији краткорочних обавеза укњижен је део дугорочних кредита и осталих дугорочних обавеза (лизинг) чији је рок доспећа до годину дана (у 2009. години) у износу од 129,721 хиљада динара и краткорочни кредити у износу од 388,480 хиљада динара.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Краткорочни кредити од домаћих комерцијалних банака	388,480	232,732
Дугорочни кредити који доспевају у периоду до једне године		
- текуће доспеће дугорочног кредита	129,721	37,046
- текуће доспеће лизинга	9,579	7,900
Остале краткорочне обавезе	834	-
	<u>528,614</u>	<u>277,678</u>

		У хиљадама динара	
		31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Краткорочни кредити у земљи			
Banca Intesa. Beograd	3M Belibor +2,5% год.	170,070	40,083
Societe Generale Yugoslav Bank	1 Belibor +1.5% год.	88,601	27,733
Meridian bank	3M Euribor + 4,20 год.	94,443	70,630
UniCredit banka	1M Chflibo +6,3 % год.	35,066	54,286
Univerzal banka AD Beograd	1,20% месечно	300	40,000
		<u>388,480</u>	<u>232,732</u>

28. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе за примљене авансе	30,067	46,996
Обавезе према добављачима у земљи	185,027	272,810
Обавезе према добављачима у иностранству	9,734	75,177
Обавезе из специфичних послова	106,000	52,358
	<u>330,828</u>	<u>447,341</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

29. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Примљене гаранције од трећих лица	5,221	3,773
Дате гаранције банака	80,359	167,730
Неискоришћене кредитне линије	69,090	48,224
	149,449	215,954

30. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2008. године, укупан износ потенцијалне штете по основу судских спорова који се воде против Предузећа износи 241 хиљаду динара, без ефеката потенцијалних затезних камата, док Предузеће против својих дужника води спорове у износу од 830 хиљада динара, без ефеката потенцијалних затезних камата. Коначан исход спорова тренутно није могуће предвидети. Руководство Предузећа сматра да Предузеће неће бити изложено евентуалним материјално значајним потенцијалним губицима по наведеним судским споровима и из тог разлога није извршило укалкулисавање трошкова по основу судских спорова.

31. ФИНАНСИЈСКИ РИЗИК И РИЗИК ПОСЛОВАЊА

Предузеће послује у привреди са значајним стопама инфлације и промене вредности страних валута, против чега има мале или практично никакве начине заштите од ризика. Као последица тога, постоји ризик губитка вредности у погледу нето монетарних средстава у динарима.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира. Поред тога, порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, може доћи до другачијег тумачења трансакција од стране пореских власти и Предузећу може бити одређен додатни износ пореза.

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Предузећа састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите образложене у напмени 25, осталих дугорочних обавеза, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Управљање ризиком капитала (наставак)

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Задуженост а)	1,369,175	1,149,189
Готовина и готовински еквиваленти	24,902	15,823
Нето задуженост	<u>1,344,273</u>	<u>1,133,366</u>
Капитал б)	<u>1,270,680</u>	<u>1,164,889</u>
Радио укупног дуговања према капиталу	<u>1,06</u>	<u>0,97</u>

а) Дуговање се односи на дугорочне кредите и остале финансијске обавезе.

б) Капитал укључује акцијски капитал, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	665,571	217,160
Потраживања од купаца	501,364	574,171
Остала потраживања	6,226	5,093
Краткорочни финансиски пласмани и зајмови	130	95
Готовина и готовински еквиваленти	24,902	15,823
	<u>1,198,193</u>	<u>812,342</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити и зајмови	509,733	424,169
Обавезе из пословања	330,828	447,342
Остале финансијске обавезе и аванси	834	-
Краткорочни кредити	388,480	232,732
Текућа доспећа дугорочних кредита	139,300	44,946
	<u>1,369,175</u>	<u>1,149,189</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Категорије финансијских инструмената (наставак)

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Предузећа, као и дугорочни и краткорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курса страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31.децембар 2008.	31. децембар 2007.	31.децембар 2008.	31. децембар 2007.
EUR	5,261	6,133	1,025,468	579,171
USD	729	115	3,416	9,565
CHF	-	-	36,811	60,145
GBP	-	-	222	262
	<u>5,990</u>	<u>6,248</u>	<u>1,065,917</u>	<u>649,143</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса ЕУР (EUR) и америчког долара (USD). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује да повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења Динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	Слабљење динара		Јачање динара	
	31.децембар 2008. (10%)	31. децембар 2007. (10%)	31.децембар 2008. (-10%)	31. децембар 2007. (-10%)
EUR	(102,021)	(57,304)	102,021	57,304
USD	(269)	(945)	269	945
CHF	(3,681)	(6,014)	3,681	6,014
GBP	(22)	(26)	22	26
Резултат текућег периода	<u>(105,993)</u>	<u>(64,289)</u>	<u>105,993</u>	<u>64,289</u>

Осетљивост Предузећа на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног пораста обавеза исказаних у еврима које се највећим делом односи на повећање дугорочних кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

32. **ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2008.	31. децембар 2007.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	665,571	217,160
Потраживања од купаца	501,364	574,171
Остала потраживања	6,226	5,093
Краткорочни финансијски пласмани и зајмови	130	-
Готовина и готовински еквиваленти	24,902	15,823
	<u>1,198,193</u>	<u>812,247</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе из пословања	330,828	447,342
Остале финансијске обавезе	834	-
	<u>331,662</u>	<u>447,342</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити и зајмови	509,733	424,169
Краткорочни кредити	388,480	232,732
Текућа доспећа дугорочних кредита	139,300	44,946
	<u>1,037,513</u>	<u>701,847</u>
	<u>1,369,175</u>	<u>1,149,189</u>

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остале непромењене, Предузеће би претрпело оперативни губитак/остварило добитак за годину која се завршава 31. децембра 2008. године у износу од 10,375 хиљаде динара (31. децембар 2007. године: 7,018 хиљаду динара). Оваква ситуација се приписује изложености Предузећа која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредитне.

Изложеност Предузећа каматним стопама повећана је у току текућег периода највећим делом због номиналног пораста обавеза по основу дугорочних кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Највећи део потраживања чине потраживања од предузећа „Телеком Србија“ а.д.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Телеком Србија а.д.	272,328	302,344
Електропривреда Србије ЈП	67,299	71,782
Огива д.о.о	27,254	24,555
Планум тоурс	19,350	
ЕД Југоисток д.о.о	12,198	463
Millenium team д.о.о.	9,936	
ЈП Железнице Србије	4,157	1,666
Енергокооп д.о.о	2,570	179
Концерн Фармаком МБ д.о.о	2,341	
Остали	83,931	173,182
	<u>501,364</u>	<u>574,171</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2008. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	362,632	-	362,632
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	138,732	-	138,732
	<u>501,364</u>	<u>-</u>	<u>501,364</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2007. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	336,648	-	336,648
Доспела, исправљена потраживања од купаца	17,768	(17,768)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	237,522	-	237,523
	<u>591,938</u>	<u>(17,768)</u>	<u>574,171</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

32. **ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**
(наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2008. године у износу од 362,632 хиљаду динара (31. децембар 2007. године: 336,648 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купца Телеком Србија а.д. а услед уговорених одложених услова плаћања.

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Предузеће у предходном периоду није обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања (2007. године: 17,768 хиљада динара), јер је утврдило да није дошло до промене у кредитној способности комитената и да ће потраживања у наведеним износима бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Предузеће није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2008. године у износу од 138,732 хиљада динара (31. децембар 2007. године: 237,523 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, као и да се та потраживања углавном односе на потраживања од предузећа Електропривреда Србије ЈП, те да руководство Предузећа сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Мање од 30 дана	110,985	196,250
31 - 90 дана	27,747	41,272
	<u>138,732</u>	<u>237,522</u>

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31.децембра 2008. године исказане су у износу од 330,828 хиљаде динара (31. децембра 2007. године: 447,342 хиљаде динара) при чему се највећи део, у износу од 44,940 хиљада динара (2007: 5,382 хиљада динара) односи на обавезе по основу набавке опреме за Телеком Србија а.д и Електропривреда Србије ЈП. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Предузећа које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Предузећа као и управљањем ликвидношћу. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити у могућности да потраживања наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2008.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	135,887	27,747	368,988	665,571	-	1,198,193
	<u>135,887</u>	<u>27,747</u>	<u>368,988</u>	<u>665,571</u>	<u>-</u>	<u>1,198,193</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2007.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	212,073	41,272	341,742	217,160	-	812,247
	<u>212,073</u>	<u>41,272</u>	<u>341,742</u>	<u>217,160</u>	<u>-</u>	<u>812,247</u>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Предузећа. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Доспећа финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2008.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	43,117	126,031	162,514	-	-	331,662
Варијабилна каматна стопа	43,982	135,820	367,261	559,713	-	1,106,776
	<u>87,099</u>	<u>261,851</u>	<u>529,775</u>	<u>559,713</u>	<u>-</u>	<u>1,438,438</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2007.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	62,628	178,937	205,777	-	-	447,342
Варијабилна каматна стопа	23,141	70,544	187,818	432,433	-	713,936
	<u>85,769</u>	<u>249,481</u>	<u>393,595</u>	<u>432,433</u>	<u>-</u>	<u>1,161,278</u>

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2008. године и 31. децембра 2007. године.

	31. децембар 2008.		У хиљадама динара 31. децембар 2007.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	665,571	665,571	217,160	217,160
Потраживања од купаца	501,364	501,364	574,171	574,171
Остала потраживања	6,226	6,226	5,093	5,093
Краткор.фин.пласм.и зајмови	130	130	95	95
Готовина и готовински еквиваленти	24,902	24,902	15,823	15,823
	<u>1,198,193</u>	<u>1,198,193</u>	<u>812,342</u>	<u>812,342</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	509,733	509,733	424,169	424,169
Краткорочни кредити	388,480	388,480	232,732	232,732
Обавезе из пословања	330,828	330,828	447,342	447,342
Остале финансијске обавезе	834	834	-	-
Текућа доспећа дугорочних кредита	139,300	139,300	44,946	44,946
	<u>1,369,175</u>	<u>1,369,175</u>	<u>1,149,189</u>	<u>1,149,189</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

33. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Потраживања и обавезе и приходи и расходи настали су из трансакција са следећим повезаним правним лицима:

Потраживања и обавезе и приходи и расходи настали су из трансакција са следећим повезаним правним лицима:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Приходи		
Телефонија д.о.о., Брчко	1,941	227
БеотелНет-ИСП д.о.о.	18,372	34,413
НСпоинтНЕТ д.о.о.	-	4,079
МТ Гастел д.о.о.	85,815	-
ВиГасТел д.о.о.	31,377	-
Гастел д.о.о.	491	143
	<u>137,996</u>	<u>38,862</u>
Расходи		
БеотелНет-ИСП д.о.о.	2,819	776
МТ Гастел д.о.о.	2,078	-
Гастел д.о.о.	266	-
	<u>5,163</u>	<u>776</u>
Приходи, нето	<u>132,833</u>	<u>38,086</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

33. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Потраживања		
Телефонија д.о.о., Брчко	233	266
БеотелНет-ИСП д.о.о.	13,399	24,154
НСпоинтНЕТ д.о.о.	-	5,671
МТ Гастел д.о.о.	2,852	-
ВиГасТел д.о.о.	11,024	-
Гастел д.о.о.	749	169
	<u>28,257</u>	<u>30,260</u>
Обавезе		
Гастел д.о.о.	236	-
МТ Гастел д.о.о.	2,452	-
ВиГасТел д.о.о.	4,576	-
БеотелНет-ИСП д.о.о.	2,470	365
	<u>9,734</u>	<u>365</u>
Потраживања, нето	<u>18,523</u>	<u>29,895</u>

34. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Пословни сегменти

На дан 31. децембра 2008. године, пословне активности Предузећа су организоване у четири пословна сегмента:

1. Извођење радова
2. Телекомуникационе технологије
3. Е – пословање
4. Остало

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

34. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

Пословни сегменти (наставак)

а) Формат примарног извештавања – пословни сегменти

Резултати сегмената за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године дати су у прегледу који следи:

	Извођење радова	Телекому- никационе технологије	Е - пословање	У хиљадама динара 2008.	
				Остало	Укупно
Пословни приходи					
Приходи од продаје роба и услуга	543,101	546,331	377,861	97,245	1,564,538
	<u>543,101</u>	<u>546,331</u>	<u>377,861</u>	<u>97,245</u>	<u>1,564,538</u>
Пословни расходи					
Набавна вредност продате робе	58	65,901	49,485	1,945	117,389
Трошкови материјала за израду	83,813	257,854	3,732	700	346,099
Трошкови материјала, горива и енергије	15,603	5,625	2,462	5,509	29,199
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	91,530	66,440	23,379	73,590	254,939
Трошкови амортизације	16,685	5,364	1,632	26,146	49,827
Порези и доприноси који не зависе од резултата	4,425	11,291	2,751	429	18,896
Остали пословни расходи	168,296	68,205	267,511	25,072	529,083
	<u>380,410</u>	<u>480,680</u>	<u>350,952</u>	<u>133,391</u>	<u>1,345,432</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/(ГУБИТАК)	<u>162,691</u>	<u>65,651</u>	<u>26,909</u>	<u>(36,146)</u>	<u>219,106</u>
Финансијски приходи/(расходи)					
Приходи од камата	(8,443)	(2,116)	-	(268)	(10,827)
Остали финансијски приходи	(21,028)	(14,233)	(1,323)	(22,389)	(58,973)
Расходи камата	21,465	19,819	-	34,226	75,510
Негативне курсне разлике	68,766	14,600	762	70,172	154,300
	<u>60,760</u>	<u>18,070</u>	<u>(561)</u>	<u>81,741</u>	<u>160,010</u>
(Губитак)/Добитак пре опорезивања	<u>101,931</u>	<u>47,581</u>	<u>27,470</u>	<u>(117,887)</u>	<u>59,096</u>
Порез на добитак					<u>23,403</u>
НЕТО (ГУБИТАК)/ДОБИТАК					<u><u>82,499</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

34. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

а) Формат примарног извештавања – пословни сегменти (наставак)

Резултати сегмената за годину која се завршава на дан 31. децембра 2007. године дати су у прегледу који следи:

	У хиљадама динара 2007.				
	Извођење радова	Телекому- никационе технологије	Е - пословање	Остало	Укупно
Пословни приходи					
Приходи од продаје роба и услуга	401,545	497,257	175,818	99,739	1,174,359
	<u>401,545</u>	<u>497,257</u>	<u>175,818</u>	<u>99,739</u>	<u>1,174,359</u>
Пословни расходи					
Набавна вредност продате робе	227	83,540	39,272	147	123,186
Трошкови материјала за израду	28,355	208,620	8,424	36,557	281,955
Трошкови материјала, горива и енергије	14,025	3,249	1,658	7,677	26,609
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	84,764	62,715	22,642	66,834	236,955
Трошкови амортизације	12,814	4,902	1,733	22,221	41,670
Порези и доприноси који не зависе од резултата	434	352	130	2,087	3,003
Остали пословни расходи	180,471	40,857	96,330	44,146	361,804
	<u>321,090</u>	<u>404,235</u>	<u>170,189</u>	<u>179,669</u>	<u>1,075,182</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/(ГУБИТАК)	<u>80,455</u>	<u>93,022</u>	<u>5,629</u>	<u>(79,930)</u>	<u>99,177</u>
Финансијски приходи/(расходи)					
Приходи од камата	-	(5)	-	(6,971)	(6,976)
Остали финансијски приходи	(14,365)	(10,973)	(59)	(12,035)	(37,432)
Расходи камата	7,702	16,331	14	34,023	58,070
Негативне курсне разлике	18,927	4,485	105	4,660	28,177
	<u>12,264</u>	<u>9,838</u>	<u>60</u>	<u>19,677</u>	<u>41,839</u>
(Губитак)/Добитак пре опорезивања	<u>68,191</u>	<u>83,184</u>	<u>5,569</u>	<u>(99,607)</u>	<u>57,338</u>
Порез на добитак					<u>(5,814)</u>
НЕТО (ГУБИТАК)/ДОБИТАК					<u><u>51,524</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

34. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

а) Формат примарног извештавања – пословни сегменти (наставак)

Средства и обавезе сегмената са стањем на дан 31. децембра 2008. године дати су у прегледу који следи:

	Извођење радова	Телекому- никационе технологије	Е - пословање	У хиљадама динара 31. децембар 2008.	
				Остало	Укупно
АКТИВА					
Стална имовина					
Нематеријална улагања	8,792	7,432	-	-	16,224
Некретнине и опрема	519,590	385,683	159,378	-	1,064,651
Дугорочни финансијски пласмани	240,248	281,803	99,636	43,884	665,571
	<u>768,630</u>	<u>674,918</u>	<u>259,014</u>	<u>43,884</u>	<u>1,746,446</u>
Обртна имовина					
Залихе	219,763	151,522	-	81,000	452,285
Купци	226,943	115,732	121,821	43,094	507,590
Друга потраживања	2,399	2,934	-	-	5,333
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	-	130	130
Готовински еквиваленти и готовина	8,516	10,544	3,728	2,114	24,902
	<u>457,621</u>	<u>280,732</u>	<u>125,549</u>	<u>126,338</u>	<u>990,240</u>
Укупна актива	<u>1,226,251</u>	<u>955,650</u>	<u>384,563</u>	<u>170,222</u>	<u>2,736,686</u>
ПАСИВА					
Капитал					
Акцијски капитал	271,761	103,489	121,241	57,602	554,093
Ревалоризационе резерве	143,103	132,369	-	-	275,472
Резерве	-	-	-	5,280	5,280
Нераспоређени добитак	236,384	134,446	182,892	(117,887)	435,835
	<u>651,248</u>	<u>370,304</u>	<u>304,133</u>	<u>(55,005)</u>	<u>1,270,680</u>
Дугорочна резервисања и одгођени приход					
Дугорочне обавезе	198,560	311,173	-	-	509,733
Краткорочне обавезе					
Текуће доспеће дугорочних обавеза	54,263	85,037	-	-	139,300
Краткорочни кредити	134,942	30,787	-	223,585	389,314
Добављачи	134,627	114,129	59,310	22,762	330,828
Остале краткорочне обавезе	52,161	44,670	-	-	96,831
	<u>574,553</u>	<u>585,796</u>	<u>59,310</u>	<u>246,347</u>	<u>1,466,006</u>
Укупна пасива	<u>1,225,801</u>	<u>956,100</u>	<u>363,443</u>	<u>191,342</u>	<u>2,736,686</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

34. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

а) Формат примарног извештавања – пословни сегменти (наставак)

Средства и обавезе сегмената са стањем на дан 31. децембра 2007. године дати су у прегледу који следи:

	Извођење радова	Телекому- никационе технологије	Е - пословање	У хиљадама динара 31. децембар 2008.	
				Остало	Укупно
АКТИВА					
Стална имовина					
Нематеријална улагања	9,627	10,028	-	-	19,655
Некретнине и опрема	675,194	575,338	159,361	-	1,409,893
Дугорочни финансијски пласмани	105,366	50,394	39,238	22,162	217,160
Одложена пореска средства	233	-	-	-	233
	<u>790,420</u>	<u>635,760</u>	<u>198,599</u>	<u>22,162</u>	<u>1,646,941</u>
Обртна имовина					
Залихе	59,622	78,617	-	22,504	160,743
Купци	217,980	116,636	138,155	106,257	579,028
Друга потраживања	3,623	2,644	-	-	6,267
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	95	-	95
Готовински еквиваленти и готовина	10,377	9,189	2,053	-	21,619
	<u>291,602</u>	<u>207,086</u>	<u>140,303</u>	<u>128,761</u>	<u>767,752</u>
Укупна актива	<u>1,082,022</u>	<u>842,846</u>	<u>338,902</u>	<u>150,923</u>	<u>2,414,693</u>
ПАСИВА					
Капитал					
Акцијски капитал	167,671	120,657	93,923	42,261	424,512
Ревалоризационе резерве од инвестиција	338,057	217,949	29,024	-	585,030
Нераспоређени добитак	142,734	57,008	35,249	(79,644)	155,347
	<u>648,462</u>	<u>395,614</u>	<u>158,196</u>	<u>(37,383)</u>	<u>1,164,889</u>
Дугорочне обавезе	273,258	150,910	-	-	424,168
Краткорочне обавезе					
Текуће доспеће дугорочних обавеза	3,313	11,154	-	30,480	44,946
Краткорочни кредити	17,152	57,753	-	157,826	232,732
Добављачи	121,403	174,122	151,816	-	447,341
Остале краткорочне обавезе	18,434	53,293	28,890	-	100,617
	<u>433,560</u>	<u>447,232</u>	<u>180,706</u>	<u>188,306</u>	<u>1,249,804</u>
Укупна пасива	<u>1,082,022</u>	<u>842,846</u>	<u>338,902</u>	<u>150,923</u>	<u>2,414,693</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

35. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
USD	62.9000	53.7267
EUR	88.6010	79.2362
GBP	90.8635	107.3080
CHF	59.4040	47.8422
BAM	45.3010	40.5128

П.С. "ТЕЛЕФОНИЈА" А.Д. БЕОГРАД
 Генерални директор

 Дипл. инж. Предраг Софренић